

Sporna novela raztegnila čas za ustanovitev podjetja

Uveljvitev ZGD-1E Za registracijo s. p. že 1,9 dneva, za gospodarsko družbo pa tri tedne – Ministrstvo že pripravlja spremembe

LJUBLJANA – Protitajkunske določbe zakona o gospodarskih družbah – 1E (ZGD-1E) že povzročajo težave. Čas za registracijo dejavnosti samostojnega podjetnika (s. p.) se je z nekaj ur podaljšal na skoraj dva dni, daljše je tudi obdobje za ustanovitev gospodarske družbe. Na opozorila o težavah so se, kot kaže, odzvali tudi na ministrstvu za gospodarstvo in razvoj (MGRT), kjer že iščejo možne rešitve.

MAJA GRGIČ

Gre za člena 10.a in 10.b ZGD-1E, ki ju je ustavno sodišče le delno razveljavilo, njun namen pa je preprečiti, da bi tisti, ki so oškodovali družbe, zlorabili svoj položaj ali za seboj pustili velike dolgove, ustanavljali nova podjetja ali vodili oziroma nadzirali druge družbe. A te rešitve že sprožajo vrsto vprašanj in težav.

Dnevi namesto ur

Prva je možno podaljšanje časa za ustanovitev podjetij. Agencija za javnopravne evidence in storitve (Ajpes) in sodišča morajo namreč pred ustanovitvijo s. p. ali gospodarske družbe v kazenski oziroma davčni evidenci preveriti, ali ustanovitelj ni bil pravnomočno obsojen, ni oškodoval družbe in ali podjetje, kjer ima vsaj četrtinski delež, res nima neplačanih davkov in drugih terjatev. Ajpes je zato samostojne podjetnike že pozval, naj vlogo za vpis oddajo nekaj dni pred predlaganim datumom vpisa. Po podatkih Ajpesa je bilo doslej mogoče s. p. v povprečju ustanoviti v 3,6 ure, zdaj to v povprečju traja 1,9 dneva.

Na davčni upravi, kjer so zadovoljni, da preverba poteka pred ustanovitvijo gospodarskega subjekta, pojasnjujejo, da na poizvedbe v zvezi z ustanavljanjem s. p. odgovorijo v 24 urah (razen za zahtevnejše izjeme), v zvezi z ustanavljanjem družb pa v enem tednu.

Prve zavrnitve

Kot je pojasnila direktorica agencije **Romana Logar**, so nekaj vpisov s. p. zaradi zakonskih omejitev prejšnji teden že zavrnila. Poleg tega so z Ajpesa sporočili, da obsodb zaradi spregleda pravne osebnosti ali ugotovljene ničnosti predhodno ne bodo preverjali do vzpostavitve uradnih evidenc o teh dejstvih na sodiščih. Kot pravi Logarjeva, jim drugega ni preostalo, saj sodišča te evidence vodijo kot lastne in niso na vpogled drugim. Za ureditev tega vprašanja bi bilo treba po njenem spremeniti pravosodni red. Na to težavo je MGRT opozorilo tudi vrhovno sodišče.

Tudi Vrhovno sodišče ugotavlja, da so se zaradi teh poizvedb roki odločanja podaljšali. Čas registracije za popolne vloge za gospodarske družbe se je tako iz tri do štiri dni podaljšal na tri tedne. Kot pojasnjuje vodja evidenčnega oddelka tega sodišča **Vladimir Horvat**, so MGRT že pisali glede vzpostavitve in vodenja evidenc, ki jih nalaga ZGD-1E. Predlagali so, da naj začnejo postopek za razveljavitev člena 10.a in 10.b ZGD-1E v celoti ali pa spremenijo tako, da bodo podatke iz evidenc pridobivali predlagatelji vpisov, kar bi znova skrajšalo čas registracije.

Horvat opozarja na podnormiranost in zato nedorečenost 10.b člena, ki predvideva odpoklice direktorjev ali nadzornikov, ki so bili vodili ali nadzirali družbe, ki so končale v insolventnih postop-

kih. Kot pravi, ni jasno, ali naj sodišče te ljudi odpokliče takoj ali le če ne uspejo dokazati vestnega in poštenega ravnanja. »Zdaj sodišča o tem odločajo po lastni presoji,« pojasnjuje.

Zlorabe še možne

Ne v gospodarski ne na obrtni zbornici po dobrem tednu še ne opažajo težav pri ustanavljanju podjetij. **Igor Knez** iz GZS pravi, da je ideja takšne novele sicer legitimna, vendar če bi se pri nas uveljavljale določbe odškodninske in kazenske odgovornosti, takšnih določb sploh ne bi potrebovali. Poleg tega v zbornici ugotavljajo, da tudi določbe ZGD-1E dopuščajo določene zlorabe. »Clen 10.b ne sankcionira vodstev mikro podjetij, kar pomeni, da lahko poslovodstvo svoje podjetje razbije na več mikropodjetij in tako normalno posluje tudi v prihodnje. Pri tem je treba vedeti, da je največ slamatih podjetij prav mikro podjetij,« poudarja. Vodja svetovalnega centra pri OZS **Danijel Lamperger** pa meni, da je vsako podaljševanje časa za registracijo podjetij slabo.

Določila ZGD-1E je zelo težko uresničevati za tuje državljane, saj davčna uprava o njih nima podatkov in nimajo enotnih evidenčnih števil. Kot pravi Horvat, tudi ni jasno, ali bi morala sodišča in Ajpes o njih pozvedovati v tujih državah. Horvat zato opozarja na neenakopravnost naših državljanov na tem področju. Tudi Knez meni, da so domači podjetniki v neenakopravnem položaju. »Naši podjetniki bodo zelo deprivilegirani,« poudarja.

Na MGRT se zavedajo težav v praksi in razmišljajo o možnih rešitvah in dopolnitvah določb 10.a in 10.b člena. Te naj bi bile nared do jeseni.

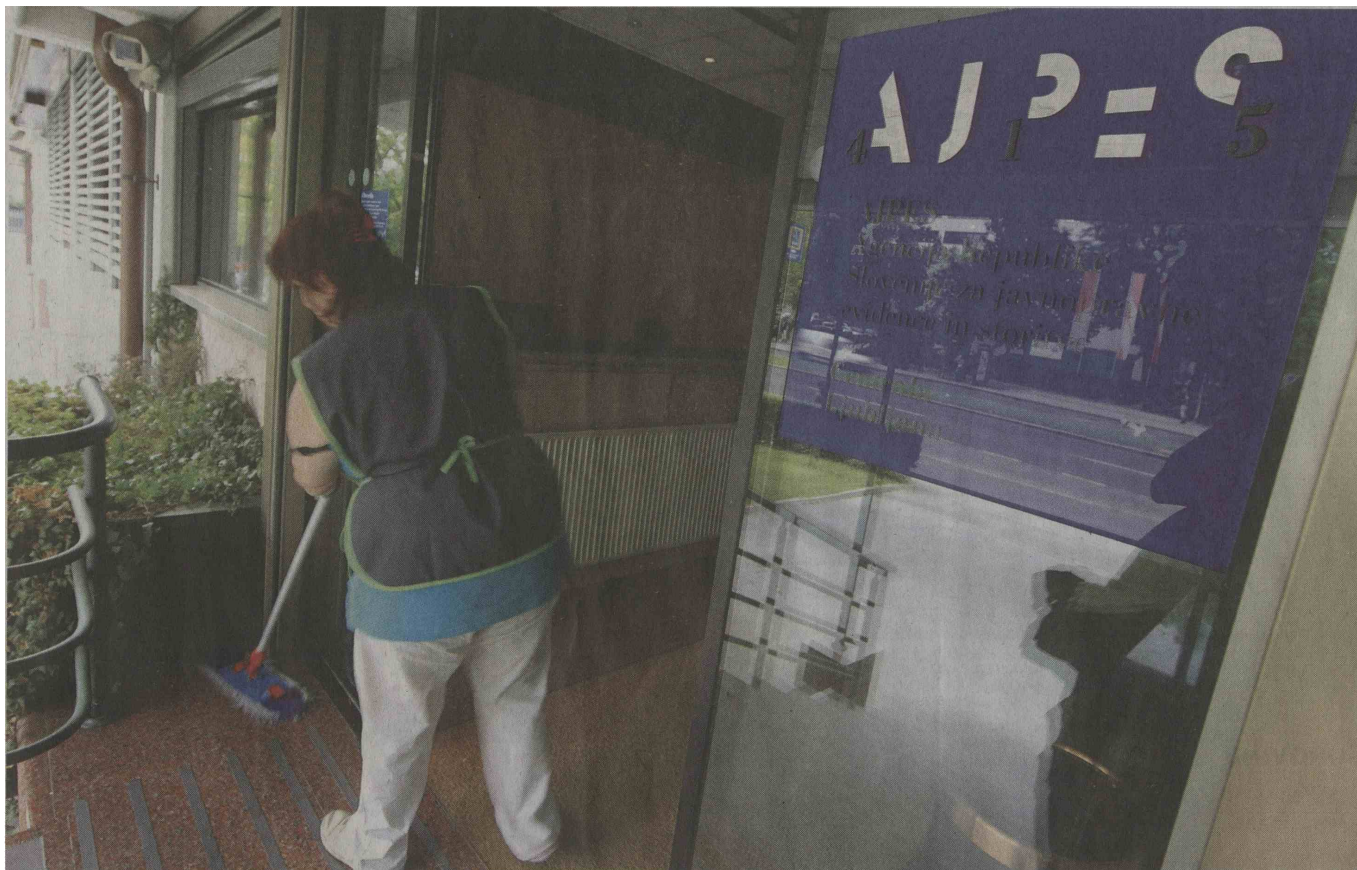
Page: 9

Reach: 130000

Country: SLOVENIA

Size: 755 cm2

2 / 2

Zakonska določila, ki naj bi vodstva in lastništva podjetij očistila lumpov, povzročajo precejšnje težave. FOTO LEON VIDIC

Kaj je prinesla novela ZGD?

Podjetja ne more ustanoviti oseba, ki je bila pravomočno obsojena zaradi oškodovanja družbe oziroma gospodarskega kriminala.

Podjetja ne more ustanoviti oseba, ki je predložila neresnično izjavo, da imajo družbe, kjer je več kot četrtinska lastnica, poravnane vse davčne in druge obveznosti.

Sodišče lahko posameznika odpokliče iz vodstvenega oziroma nadzornega organa če je bil ta del organov upravljanja družbe, nad katero so začeti postopki zaradi insolventnosti, razen če ta posameznik dokaže pošteno delovanje.